

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 3. sz.

Az új alakulás.

Bánffy Dezső báró deési beszédében határozottan kijelentette, hogy a kibontakozás egyedüli alapja a 67-es alap. Akár jelenti ez a mai koalíció bomlását, akár egy új koalíció alakulását a szabadelpárt és a mai koalíció 67-es pártjaival, azzal nem törődünk. A fő amit a deési beszédből kiolvastunk az, hogy immár a koalíció is belátja, amit az országot igazán szerető higgadt hazafiak a válság kezdetétől fogva hangoztattak, hogy a koalíciónak okvetlenül át kell venni a kormányzást még abban az esetben is, ha az a koalíciót képező pártok teljes felforgatásával történik is.

Kezdik már belátni, hogy az az ultimatum féle beszélgetés: „nem engedünk.“ s hogy az a reménykedés; „majd engednek, ha elfogy a pénz,“ nem csak a hazának okozhat kiszámíthatatlan károkat, hanem veszélyeztetni kezdi már a koalíció népszerűségét is a választók higgadt elemei előtt, s kockára teszi a koalíció tekintélyét a külföld előtt annyira, hogy a kormányra jutása alkalmával a külföldi kormányok bizalmatlansággal viseltetnek majd vele szemben minden nemzetközi érintkezésben.

És ez így van jól. Bánffy Dezső báró lelépett az elméleti politika teréről, s rálépett a gyakorlati politika terére, mely egyedül vezethet csak a magyar állam boldogulásához és mindazon nemzeti jogok kivívásához, melyért most érthetetlen harcot folytatnak.

Nem is kételkedhetünk abban, hogy Bánffy Dezső szózata nem csak komoly megfontolás tárgyát képezi majd a magyar közvéleményben, hanem ellenállhatatlanul arra is fog készíteni, hogy az új kormányképes párt kialakulását teljes erejével előmozdítsa.

Nem azt mondjuk ezzel, hogy

a csupán történelmi vagy közjogi alapon álló párt ezen új alakulásban elveszti a nimbusát, hanem igenis azt, hogy diadalra fog jutni ismét az az erős nemzeti felfogás, melyet Bánffy Dezső báró a nemzeti állam kialakulásának szükségességét kiemelve, deési beszédének elején hangoztatott, s amely a nemzeti állam kialakulás egyetlen biztosítékát a magyar közgazdasági és a magyar kulturpolitikában keresi mindenek előtt. Diadalra fog jutni az a nemzeti felfogás, mely áthatotta a szabadelpártot, az Andrássyakat, a diszsidenseket, akik között az ellentéteket csak kormányzati szempontok képezték.

Mert hogy ezek a régi alapot nem hagyták el, azt nyíltan hangoztatták mindig s a nemzeti küzdelmet csak azért fokozták, hogy megmentse azon alkotmányos eszközöket, melyek a nemzet kezében fegyverek voltak egy esetleges jogtipró politikával szemben. Hogy helyes volt-e a nemzeti küzdelem fokozása a végkimerülésig, az most nem képezheti kérdés tárgyát. Az azonban bizonyos, hogy a kormányképes új párt kialakulásainak nincsenek meg azok az akadályai, melyeket hangoztatnak a gyors, de immár elkerülhetetlen kibontakozás ellenei.

A közös alapot megtaláljuk s a Bánffy beszédében hangoztatott nemzeti felfogás, mely a a nemzeti kultúra és közgazdaság felvirágoztatásában keresi minden más sikernek a feltételét, a közvéleményben is oly tért fog hódítani, hogy az új alakulás mindig bátran hivatkozhatik majd a nemzet többségére, mint kormányképességének alapjára

Bánffy deési beszéde a választók között visszhangra talált, ezt letagadni nem lehet. Ez pedig nem lehet másnak, mint csak annak a jele, hogy a politikai szenvedélyek ma már lecsillapíthatók a higgadt, s létjogo-

sultással egyedül bíró gyakorlati politika szavai által, ha ezeket a szavakat a koalíció azon vezérférfiai hangoztatják, akik Bánffyval együtt az új pártalakulás vezérei lehetnek anélkül, hogy az általuk a koalícióba történt belépéskor elfoglalt alapot elhagyták volna.

Van tehát remény, hogy legközelebb meg lesz a kibontakozás az országot a válság felé sodró mai bonyodalmakból.

Ujvidék az alkotmányért. Ujvidék város augusztus 3-iki közgyűlése elé Balla Károly és társai indítványt terjesztettek, a melyben a passzív ellentállás kimondását kéri. Az indítványt a szerbek megbízottai is aláírták. Gavanszki Tivadar dr. a szerbek nevében a következőt olvastuk: „A törvényhatósági közgyűlés egyúttal amaz óhajnak ad kifejezést, hogy az alkotmányos rend várható helyreállításakor, a nemzet akaratát képviselő koalíciós pártokból kikerülő kormány a nemzetiségi kérdés méltányos és testvéries szellemben való kezelésével Magyarország összes polgársága közt a megkívánt egyetértést végleg megteremtse, hogy a magyar alkotmány ellen a jövőben netán újból bármely oldalról jövő támadást Magyarország minden polgára, nemzetiségre való különbség nélkül, együttes erővel, teljes sikerrel visszaverhesse.

A katonai behívók kifüggesztése. A hivatalos lap mai száma a következő rendeletet közli:

A m. kir. honvédelmi miniszter a f. évi 6654. szám alatt kibocsátott rendelete a katonai behívók kifüggesztéséről. Tudomásvétel végett közlöm, hogy a behívó jegyeknek a hadseregbeli Védőtörvény-Utasítás III. rész 33. §, illetve a honvédségi Védőtörvény-Utasítás III. rész 32. § ban említett kifüggesztése jövőre nem az illetőségi községben, hanem a behívott legutóbbi tartózkodási helyéhez legközelebb fekvő csendőr-őrsöknél, illetve csendőrségi laktanyákon

Budapesten, a m. kir. államrendőrségnél fog megtörténni és hogy a kifüggesztés tartama kivétel nélkül 8 (nyolc) napra fog terjedni. Budapesten, 1905. évi július hó 25-én. Bihar Ferencz s. k.

A kézbesíthetetlen katonai behívókat eddig az illetőségi községek tartoztak kifüggeszteni. Minthogy ez most a községek illetve a törvényhatóságok nem teljesítik, a miniszter így fogantatosítja a behívást. *Ha a csendőrségen kifüggesztett meghívók alapján a behívottak nem jelentkezének, katonasszökevényeknek fogják őket tekinteni.*

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 1.

Bánffy Dezső báró tegnap este érkezett vissza Deésről Budapestre. Az a hír volt elterjedve, hogy az újpárt vezére még este érkezik Apponyival. De ez nem igaz. E sorok írójának ma délben alkalma volt beszélni Bánffy Dezső báróval, akitől azt a felvilágosítást kapta, hogy még nem találkozott Apponyival.

Azt a hírt is megeáfolta, mintha este az óbudai pártgyűlésen fontosabb nyilatkozatokat szándékozna tenni a koalícióról és a 67-es egyesülésről. Egyébként Apponyinak a 67-es egyesülésről mondott véleményét teljesen korrektnek találta és igen örült neki, hogy Apponyi gróf nem vezette félre magát.

Politikai körökben a déli órákban az a hír járta, hogy 32 szabadelpárti képviselő Nagy Ferenc vezetése alatt a Pannonia-szálló külön termében tanácskozásokat folytat a kilépés kérdésében. E sorok írója utána járt a dolognak s megállapította, hogy déli egy óráig semminemű tanácskozás nem volt.

Mindössze annyi igaz a hírből hogy az első emeleti olvasótermet valaki tanácskozás céljából délelőtti 10 órára kibérelte. De senki sem jelentkezett s így az egész tanácskozás füstbe ment.

Mint értesülünk Bánffy Dezső báró holnap délben Tisza-Dobra utazik.

Dr. Heiszler J. orvostudor
Vizgyógyintézete
Szabadka, Mária-Terézia park, vasút mellett

Gyógyászok: massage, vizcúra, szénasavas fürdők (nauheimi).
Villanyozás, továbbá orvosi torna. Telefon 211 sz. Prospectus
Javalva van: az idegbetegségeknek mint: idegesség, hysteria, főfajás, és szedülésnél
A légző szervek betegségénél: tüdőhurut és nehéz légzésnél (asthma). — Gyomor és bélbajoknál: székrekedésnél. — Szív- és tüdőbajoknál: szénasavas fürdők (nauheimi). Rheuma és köszvény. Mérsékelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

Merénylet a szultán ellen.

Konstantinápoly, aug. 1.

A tettest még mindig nem nyomozták ki. Szombat óta egy francia is le van tartóztatva. Ma a konzuli hatóság közbenjöttével házkutatást is tartottak nála de eredménytelenül. Ennél fogva a francia konzulátus a letartóztatott francia szabadon bocsátását követelte. Ma egy dalmát származású embert is letartóztatnak de azt hiszik, hogy holnapra szabadon bocsátják.

A vizsgálat tehát mindeddig pozitív eredményre nem vezetett. Portakörökben még mindig tartja magát az a hír, hogy a merényletet bolgárok kezdeményezték. A rendőrség az új folyamán házkutatást tartott a tegnap letartóztatott exarkatusi iskolafelügyelő lakásán. Több okiratot konfiskáltak, de az exarkatus tisztviselőit szabadon bocsátották. A helyettes exarka tiltakozott eme eljárás ellen.

Konstantinápoly, aug. 1.

Valótlan a belgrádi Stampának az a híre, hogy a betegsége miatt szabadságon lévő bolgár exarkát azzal gyanúsítják, hogy a szultán ellen elkövetett merénylet kezeményezőivel összeköttetésben állott.

Teljesen alaptalan az a belgrádi jelentés is, hogy illetékes török körök meg vannak győződve arról, hogy a merénylet Biza pasa tábornok borsujának műve, a kit Fényi basa emberei bántalmaztak és a ki a további üldöztetés elől testvérével, Achmed Sefked basával és sógorával, Aarif bejjel néhány nappal ezelőtt Európába menekült.

Konstantinupoly, aug. 1.

Az éjjel Antigoni szigetén letartóztatták Naumofot, a bolgár iskolák felügyelőjét, akinek címére az exarkátus irodájában két bomba volt letéve.

Öngyilkosság a Palics vizében.

A szabadkai életuntak az idén különös előszeretettel keresik fel Palics fürdőnket, hogy a teherré vált élet utolsó perceit kellemesebben tölthessék a palicsi park árnyas fái alatt. Ma hajnalban ismét öngyilkosságot követett el egy szabadkai polgár Palicson.

Dulics György volt városi alkalmazott a tó vizében szíven lőtte magát s azonnal meghalt.

A szerencsétlen ember valószínűleg kora hajnalban ment ki Palicsra azzal a szándékkal, hogy ott az életet eldobja magától.

Négy óra felé levetkőzött a Thurzóvilla közelében a tó partján s onnan néhány lépésnyire haladt a vízbe. Itt a magával vitt revolverrel magába lőtt úgy, hogy a golyó szívében hatolt keresztül s azonnali halálát okozta.

A durranásra a közelből azonnal többen odasiettek, de már nem segíthettek a szerencsétlen emberen, aki élettelenül feküdt a vízben, kezében a halált hozó gyilkos fegyvert szorongatva.

A holttestet a mentők beszállították a zentai temető hullaházába, hol holnap délelőtt fog a rendőri hullaszemle megtartatni.

Dulics György, aki még néhány hónap előtt a községi bíróságnál az iktatói teendőket végezte, állását elvesztette s ezen körülmény, valamint egykori vagyonának teljes puszulása érlelték meg benne a végzetes

elhatározást. Két levelet is hagyott hátra, amelyekben hozzátartozóit arra kéri, hogy ne kutassák önkéntes halálának okát, s maga találta ezt a megoldást legmegfelelőbbnek.

A szabadkai detektív kalandja.

Érdekes kalandja volt tegnap egyik szabadkai polgári rendőrnek Szegeden. Egy büntügyi nyomozás kiegészítése végett kísérte át a detektív Görög Bélát, az ismert betörő tolvajt, de a szomszéd rendőrségnek nem tetszett a szabadkai rendőrség újabb sikere s a rendőrség egyik közege erőszakos s illetéktelen beavatkozásával azon igyekezett, hogy a nyomozás eredményét meghiúsítsa.

A mi rendőrségünk részéről ezen ügyben már történt intézkedés, a mennnyiben a nyomozást vezető előadó feljelentést tett a szegedi rendőri közeg ellen az illetékes felettes hatóságnál.

A „Szegedi Napló“ mai számában az esetre vonatkozólag téves információ alapján a következő hirt közli:

„A Szegeden elfogott, de az egész Alföldön ismert Görög Béla besurranó tolvajt Temesvárról egy detektív Szegedre kísérte, hogy ott nyomozzon vele. A detektív pár lépésnyire haladt a tolvaj után. Egy szegedi rendőr megismerte Görög Bélát és minden habozás nélkül letartóztatta. A tolvajt kísérő detektív nem szólt semmit, csak követte Görög Bélát s az őt letartóztató rendőrt. A rendőr elunta a dolgot és rászólt az előtte ismeretlen, polgári ruhát viselő detektívre:

— Ugyan mit kísér bennünket? Menjen a dolgára.

De a detektív nem ment odébb, hanem követte őket be a rendőrségre. Itt Görög Bélát egyenesen levitték a börtönbe. A detektív ide is követni akarta, de utoljára kitaszították. Az ügyetlen és félszeg ember még ekkor sem mondta meg, hogy ő Görög Béla kísérője és temesvári detektív, hanem a főkapitányt kereste. Bebocsátották s csak ott adta elő, hogy őt a temesvári rendőrség küldte ki Görög Bélával, hogy nyomozzon vele a Szegeden elkövetett lopások dolgában.

A főkapitány fölvilágosította a „detektív“-et, hogy neki az lett volna a kötelessége, hogy legelső sorban jelentkezett volna a rendőrségen. A furcsa detektívet mi is melegen ajánljuk a saját főlebbvalója figyelmében.

Szabadka helyett a szövegben Temesvár szerepel, pedig a kaland hőse nem temesvári, hanem egyik szabadkai detektív.

A detektívet, akit Görög Béla még kiderítetlen büntetteinek nyomozása végett küldött ki a nyomozást vezető rendőrkapitányunk, a szegedi rendőrség beavatkozásával megakadályozták küldetés teljesítésében, sőt a betörő jelenlétében leszárták s a büntügyi nyomozás folytatásában megakadályozták.

Bizony, a szomorú közbiztonsági állapotok, idejében hasonló esetek megisméltetésének minden lehető eszközzel való megakadályozása égető szükség, amiről hihetetlen a jelen esetben kifolyólag a szegedi rendőrséget is meg fogja győzni felettes hatósága.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közönyvtár és múzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Augusztus 6. A szabadkai kath. leányegylet közeli mulatsága saját helyiségében.

Országos vásár. Ujvidéken augusztus 12. 1. 4-ig.

Szeptember 2. A szabadkai kör műkedvelői előadások a Kossuth szobor alapjává.

Szeptember 8. 9. 10. A VII. országos iparegyesületi gyűlés Szabadkán.

— **A szabadkai országos iparos kongresszust a mai politikai viszonyok között néhány oldalról el akarták halasztani.** Az elhalasztás ügyében a központi bizottság Budapesten tegnap és ma ülést tartott, amelyen kimondták, hogy a kongresszust a kitűzött napokon, vagyis szeptember hó 8. 9. és 10-én meg fogják tartani. A központi bizottság ülésén Szabadkáról Reisner Lajos dr., Nánay Mihály, Sefcsics Lajos és Majland György vettek részt.

— **Bucsulakoma.** Nagyon sokan jelentek meg ma este a Bárányszállodában a távozó Simrák Béla tiszteletére rendezett bucsulakomán, melyet bátran nevezhetnénk a szeretet tüntetésének. A megjelentek száma és a lelkes hangulat, mely a bucsulakomán uralkodott, megmutatta, hogy Simrák Bélát Szabadka egész társadalma szerette s távozását őszintén fájlalja. 1888-óta, tehát 17 év óta szolgálta Szabadka egyházi és kulturális ügyeit Szakszerű tudása a pedagogia terén, lankadatlan buzgósága az egyházi pályán sokáig emlékeztetessé teszi őt Szabadkán. Emellett finom, lebilincselő kedves modorával a társadalom szeretetét egészen magához hódította. Ideális hazaszeretete fényes és utánzandó például szolgálhat, mint kell egy papi szívből az egyház és a haza szeretetét a legjobb harmoniában egyesíteni. Szabadka társadalma bizonyára sajnálkozással látja távozását, mikor itt Szabadkán is oly nagy szükség van ily ideálisan gondolkozó egyházi férfiakra.

— **Háziestély Palicson.** F. év augusztus hó 3-án csütörtökön este 8 órakor a palicsi nagyvendéglő tánctermeben a fürdőközönség részére háziestélyt rendez a fürdőigazgatóság.

— **Kitiltás az iskolából.** Ismeretes Dudás Emil zentai gimnáziumi tanuló esete. A diákember, aki fia Dudás Lajos zentai polgármesternek egyik társát az iskolában revolverrel meglötte, amiért a szabadkai esküdtbírószék nagyobb pénzbüntetést rótt rá. Dudás Emil esetével foglalkozott a vallás- és közoktatásügyi miniszter is aki ma leküldött rendeletével a merénylő diákot Magyarország összes középiskoláiból kitiltotta.

— **Egy vasuti főkalauz balesete.** A Zimony felől érkező gyorsvonaton ma délelőtt Kis-Hegyes állomáson súlyos baleset érte Kampos János máv. vizsgáló főkalauzt, aki a vonat kísérő személyzetéhez volt beosztva. A vonat megállásakor ugyanis amint leakart a vonatról szállni, az egyik lépcsőfokon egy kavicsra elcsuszott még pedig oly szerencsétlenül, hogy ballábát eltörte. A véletlen baleset áldozatát azonnal ápolás alá vették, s ugyanazzal a vonattal behozták Szabadkára.

— **Háziipari kiállítás Apatinban.** A Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete apatini fiókegyesületének közreműködésével vásárral egybekötött háziipari kiállítást rendez f. é. szeptember hó 24-én Apatinban. A kiállítás és vásár iránt máris nagy az érdeklődés mert Apatin községnek ugyszólván fele lakossága háziiparral foglalkozik, különösen a Bácskában divatos fapapucsok és facipők előállításával. Igen magas fokon áll továbbá a kosár, gyékény, és nádfonás és szövészet, főleg a műkosárfonás, melyből külföldre is jelentékeny kivitele van az apatiniaknak az ottani háziipar szövetkezet révén.

— **Névmagyarosítás.** Kronstein Lajos Pál moholi illetőségű budapesti lakos családi nevét „Kádár“-ra változtatta.

— **Nagy tűz Györgyön pusztán.** Milodánovics Simon ny. őrnagy Györgyön pusztai szállásán ma éjjel virradóra kigyuladt a keresztekbe rakott gabona s mintegy 460 kereszt buza lett a lángok martalékává. A kárt mely körülbelül 1200 koronára tehető, az Első Magyar Általános biztosító társaság, amelynél a termés biztosítva volt, fogja megtéríteni.

— **Pénzhamisítók a szomszédban.** Szenzációs családi ügyben folytat nyomozást a hódmezővásárhelyi rendőrség. Feljelentés alapján ugyanis a hódmezővásárhelyi rendőrség egy egész szervezett pénzhamisító, illetőleg hamis pénzzel kereskedő bandát fedezett fel a városban. Négy számos emberről van szó, akik családsáikat a pénzvágó emberek hi-székenységre alapították. Még eddig ismeretlen, hogy hamis pénzt gyártottak-e, de az bizonyos, hogy már több ilyenmü csalást követtek el. Egy Teleki utcai gazdálkodót és egy másik vásárhelyi polgárt csaltak meg eddig. A Teleki utcai egyénnek 1000 korona értékű hamis pénzt ígérték 300 koronáért. A gazdát el is csalták Szabadkára és itt egy zug korcsmában szerződtek vele. A 300 koronát a gazda át is adta. Ugy látszik, hogy az egész Alföldet behálózó szövetkezettel van dolga a rendőrségnek. A nyomozást a vidékre is kiterjesztették.

— **Gyilkos tehén.** Furcsa eset történt egy közeli községben a napokban. A községben ugyanis Borjna Anica özvegy napszámos asszony tartott a háznál egy sovány göthös tehenet. Hajtotta a legelőre, tejét eladta és ebből éledgett. Nemrég a tehén hirtelen elvesztette étvágyát, mindjobban lesóványodott. A babonás asszonynak bebeszéltek, hogy ördög lakik a tehénben, ha kiüzi, visszajő az étvágya. Szegény jóság ezentul rossz napokat látott. Hajtották a hervadt legelőre és a helyett, hogy gyógyították volna betegségét, ütötték. verték, hogy kiűzzék belőle az ördögöt. Az állat megriadt és mindenkihez tüzöt látott. A napokban Borjnáné mosott, a teknő mellett üstben forrott a víz, a kis babája pedig ott feküdt a bölcsőben. A tehenet pedig kicsapták a kert elé a mezőre, de hiába, a jóság nem evett egy harapás füvet sem. Borjnáné dühösen rácsapott, erre az nekiugrott a teknőnek és mindent felfordított. Borjnáné elesett. A teknő és az üst forró vize ráömlött a kis babára, gyöngye testét összeégette úgy, hogy rövid idő múlva meg is halt.

— **Ha jól és olcsón akarjuk szükségletünket beszerezni, cipő, kalap, flu öltönyök, uri és női divat**

eltekben, úgy forduljunk, a jóval megnagyobbított Versenyáru üzlethez Szabadka, papucs piac.

Kaszákkal megtámadott zászlóalj.

Egész Abaujmegye napok óta arról beszél, hogy a nagyidai parasz-
tok a bíró vezetése alatt kaszákkal és kapákkal szegültek ellene az ott gyakorlatozó közös katonaságnak, a mely a községben szállást, szénát és előfogatókat akart kapni. A hír való-
lónak bizonyult, habár a hatóságok nagyon titkolják. Ime, a tényállás, szemtanuk előadása szerint:

A kassai 34. számú gyalogezred egy zászlóalja Nagyida környékén gyakorlatozott a napokban. A köz-
ségi bíró arra hivatkozva, hogy ex-
lex van, a kért szénát, szállást és előfogatókat megtagadta. A zászló-
aljparancsnok erre karhatalmat ren-
delt ki, de a nép ettől sem ijedt meg, hanem kaszákat, kapát ragadott, a harangokat félreverte és ellenál-
lásra készült.

Az őrnagy, egy igen higgadt férfi kerülni kívánta a vérengzést és csapatát a szomszéd községekbe vezényelte, a hol a katonák mindent megkaptak. Egy másik szemtanu bő-
vebb részleteket is tud. Mielőtt ugyanis a zászlóalj Nagyidára be-
vult, hivatalos levélben értesítette a községi bírót, hogy mire lesz szükség a katonaságnak.

Másnap jött a szállásoscsináló csa-
pat egy őrmester vezetésével, de a bíró kijelentette, hogy a hivatalos levelet egyszerűen félretette, mert először ex lex van, másodsor, mert a szekerek a learatott gabonát hord-
ják. Az őrmester erre a báró Schell Gyula-féle uradalom udvarába tért ahol a szekeres gazdák a gabonát lerakták. Az őrmester felszólította őket, hogy kövessék, mire a parasz-
tok vasvillát ragadtak és felelet helyett nekimentek az őrmesternek, aki meghátrált, azután a megérkező deréksapat parancsnokának jelen-
tést tett. Philipp főhadnagy erre parancsot adott az őrmesternek, hogy teremtse elő a szekereket. Az őrmester kijelentette, hogy egyedül nem tanácsos a feldühödt nép közé menni, ezért egy őrzetöt és egy őrzetot adott melléje.

Ezek feltűzött szuronyokkal men-
tek a községbe és a bírót házából szuronyok között kísérték a Schell uradalom udvarába, ahol sok huza-
vona után a csillogó szuronyok ha-
tása alatt öt szekeres végre hajlan-
dónak mutatkozott abbahagyni a gabonabetakarítást sürgős munkáját. A többiek azonban csökönyösek ma-
radtak és nem akarták otthagyni a halasztást nem tűrő munkát, mire az egyik gazdát egyszerűen letaszit-
tották a szekérről, egy katonát ül-
tettek föl és elhajtottak. A gazda éktelen haragra lobbant, nyomban lóra ült és egyenesen az őrmester után vágatott, akinek fejére hátul-
ról bottal ütést mért. Az ütést nem találta, mert az őrmester felugrott de nem találta az a lövés sem, ame-
lyet az egyik szekéren ülő katona a vakmerő gazdára irányított. A gazda erre annyira megijedt, hogy szót-
lanul ráült szekérére, amelyet nem akart elhagyni és teljesítette a ka-
tonai parancsokat.

Azóta a zászlóalj másfelé vonult, a kedélyek lecsendesedtek, hivata-
los jelentés az esetről nem történt, mert a mai viszonyok között a ka-
tonaság nem tartja tanácsosnak megtorlást kérni. Egyszerűen napi-
rendre tértek az izgalmas esemé-

nyek fölött. Persze, az eset híre azért szétment és Kassán, valamint Abauj-
megye nyugati részén közbeszéd tár-
gyát képezi.

TÁVIRATOK.

A háboru.

London, augusztus 1. A „Daily Telegraph“ tókiói levelezője jelenti: Az elfoglalt orosz hajókat egy bi-
zottság, mely azokat megvizsgálta, a legpizkosabb állapotban találta. A hajókon, bár azokat csak nemrég tiszto-
gatták meg, kiállhatatlan bűz terjengett. A hajók faalkatrészei a halmozódott piszoktól megrothadtak.

London, aug. 1. A „Daily Tele-
graph“ newyorki levelezője megláto-
gatta Satot, a japán békekövet tit-
kárát és megkérdezte, hogy mit tart Witte nyilatkozatáról, hogy ő tulaj-
donképen csak mint a cár futára jött Washingtonba, megtudni, hogy me-
lyek azok a feltételek, melyek alatt a mikádó a békét megkötheti hajlandó. Sato mosolygott és kijelentette, hogy Witte kétségtelenül épp úgy felhatalmazást kapott a béke megkötésére, mint Komura, Sato hozzátette, hogy a kon-
ferencia előtt előzetes megegyezés nem történt és a feltételeket nem vitatták meg. Egy japán hírlapíró, ki a békemeghatalmazottakat elkísérte, azt beszéli, hogy az ő honfitársai az időt a béke megkötésére még nem látják elérkezettnek.

A Balkán zavarok.

Konstantinápoly, augusztus 1. Az osztrák-magyar nagykövet ma az összes nagykövek által aláírt jegy-
zékét nyújtott át, amelyben sajnál-
kozásukat fejezik ki azon, hogy a porta nincs tisztában annak a kör-
ülménynek a horderejével, hogy mennyire káros az a magatartás, a melylyel a macedón pénzügyi ellenőrzést akadályozza. E jegyzék végül ama reményének ad kifeje-
zést, hogy a porta haladéktalanul elfogadja azokat a javaslatokat, ame-
lyek éppen a török kormánynek állanak érdekében.

Gyilkos férj.

Budapest, aug. 1. Clevelandból jelentik, hogy az Egyesült-Államok-
ban rettenetes hőség uralkodik, mely nek nagyon sok áldozata van. A Rocky Mauntaintól keletre fekvő összes államokból és minden na-
gyobb városból szomorú hírek ér-
keznek e forrásnak gyilkos hatá-
sáról. — A következő adatok némi képét nyújtják a hőség okozta szen-
vedéseknek, amelyek egyetlen napon a következők voltak: Newyorkban 90 fok meleg mellett 23 haláleset és 187 napszúrás okozott a hőség. Philadelphiában 98.3 fok, 5 halálo-
zás, 50 napszúrás. Baltimoreban 97.3 fok, 11 halálozás, 5 napszúrás. Washingtonban 95 fok, 6 napszúrás. Bostonban 94 fok, 1 halálozás, 4 napszúrás. Pittsburgban 93 fok, 13 halálozás, 45 napszúrás. Chicagóban 95 fok, 4 halálozás, 21 napszúrás. Detroitban 94 fok, 2 halálozás, 4

napszúrás. St.-Louisban 92 fok, 1 halálozás, 6 napszúrás. Az adatok hivatalosak s a feljegyzések jó ma-
gasban történtek, mert odalenn, az utcákon mindig pár fokkal több a meleg. Cleveland járt a legszeren-
csébben, mert a hivatalos maxi-
mális hőfok csak 88 volt.

Robbanás.

Pétevár, augusztus 1. Pétevár közelében levő laboratóriumban nagy robbanás történt, amely több életet elpusztított.

Csáky püspök és a helyzet.

Budapest, augusztus 1. Csáky Emánuel Károly gróf váci püspök Majláth Gusztáv gróf gyulafehérvári püspök mintájára — meghagyta egyházmegyéje papjainak, hogy imád-
kozzanak, hogy szünjön meg a válság.

REGÉNY CSARNOK.

A fekete boríték.

Németből: Kőröczi Ernő. 51.

A herceg összerendezte.

— Ugyan mit irhat? — kérdé-
remegve.

— Mindjárt megtudjuk — felelte az orvos. A levél nekem szól. Régtől ismertem a fiatal hölgyet. Tíz év előtt híres szépség volt s akkor még Brochon Helénnek hívták. Nem volt ismerősei közt hasonló nevű?

— Meglehet, — felelte a herceg, — nem emlékszem elég tisztán.

— De egyéb okokból is magunknál tartjuk e levelet, szólta aztán Rajmund — egy év óta keresem a boszút, egy év óta követek egy vé-
res, de szent célt s magam erejéből, a hatóság segítsége nélkül óhajtom elérni. Négy gazember állt egy ször-
nyű szövetségbe s tíz év óta folyton rabol és öl. De én Isten segítségével hurokra keritem őket. Egyik már is halálos sebesülten fekszik.

— Spavento?

— Igen, herceg ur, Spavento. A másik tegnap esett el.

— Colonne?

— Ó. A harmadiknak büntetése el van határozva, de nemsokára ütni fog az ő órája is. S akkor kerül a sor a banda fejére.

— Hát az ki lehet? Ismeri őt?

— Egy év óta keresem, kutatok utána, de ez ideig nem sikerült el-
csipnem. De Musseline ismerte őt s levelében bizonyára megírta.

Ezzel fölszakította a levelet. Sietve futotta át az első sorokat, melyben Musseline azt írja, hogy megőrezte a mérge hatását s közeli halálát. A hogy a végére ért, hirtelen reszketni kezdett, szeme lángolt s melle izgatottan pihegett.

— Ó az! Ó az! — mormogta. Ki hitte volna!

Aztán visszaadta a levelet az or-
vosnak.

— Mindent tudok, — szólta erre — herceg uram, ha ma délután a sé-
tányon lesz, elmondom, mit irt Mus-
seline a levélben.

A herceg épen válaszolni akart, mikor Desbios és a vizsgálóbíró lé-
pett a terembe.

VII.

Rajmund és a herceg.

Másnap reggel a herceg épen egy csomó fiatal ember társaságában sé-
tált a parkban, a mint Rajmund és

Malon lépett eléje. Rajmund volt a nap hőse s az ifjak örömmel üdvöz-
ölték őt. A herceget amugy is sötét nyugtalanság fogta el, a mit Rajmund megjelenése csak fokozott.

A mint előtte álltak, a fiatalember felé nyújtá kezét.

Rajmund azonban tünetőleg el-
fordult tőle.

A herceg elsápadt dühében.

— Uram! — kiáltá, — talán is-
mét verekedni akar?

— Talán, — felelte Rajmund ko-
molyan. De előbb szeretném tudni, hogy ön e az a gazember, a kit ke-
resek. Hisz ön gyilkolta meg tíz év előtt Karpelesz herceg leányát!

— Az ég a tanum, — ordítá a herceg, hogy eddig nem voltam el-
lensége önnek. De ezek után nincs többé kiméletnek helye. Esküszöm, hogy megölöm önt. Tehát holnap! Párbaj életre halálra! Kegyelem, kö-
nyörület nélkül! Szerencsétlen! Ön a végsőre kényszerített!

Rajmund gunyosan mosolygott.

— Én elértem céloimat, — felelte aztán, — s nem értem micsoda gyermekies kiméletről beszél ön. Én uram, nem fogok ismerni kiméletet. S ha az Ég minden szent ügyet ol-
talmába vesz, holnap ön megszünt élni.

Egy órával utóbb lakására tért a herceg. Nem tudott hova lenni dühében. Ha eddig rokonszenvezett Rajmuddal, most alig várta az időt, hogy ott álljon vele szemben.

Tekintete hirtelen egy levélre esett, melyet eddig nem vett észre. Fel-
bontotta. Germainetől jött.

A herceg olvasni kezdte:

«Mihály!

Elérkezett végre a boszu órája, melyben érdemed szerint megfizetek neked, a miért gonosztétvévé aljasod-
tál s elrugtál magadtól. Nem közön-
séges boszút akarok állni, gyönyör-
ködni akarok áldozatom gyötrelmében, a mint azt te tetted valaha velem. Megbüntetem cinkostársaidat. Az első Spavento volt, aztán jött Colonna, most Medina s Ricordi van soron, te lész az utolsó.

Meg kell verekedned Rajmuddal, s ez az én művem, a melyre büszke vagyok. S ha Rajmundot ezt a gyer-
meket uszítottam ellened, akkor bi-
zom az égben, hogy pártomat fogja. S ha azt kérdezed, miért választot-
tam boszum eszközévé őt, úgy halld!

Mert ezt a fiatalembert nem Raj-
mundnak, hanem Ravulnak hívják. Mert ez Karpelesz herceg nevét vi-
seli. Mert ő Nida és Márkus gyer-
mekét, vagy a gyermek saját atyját fogja leteríteni.

Hogy te apja vagy, azt nem tudja még, de megmondtam neki, hogy te ölted meg Nidát!

A herceg egy székre roskadt s tenyerébe temette arcát. Rajmund az ő fia! És holnap viaskodni fognak életre-halálra! S talán ő maga fogja agyonlőni fiát!

(Folyt. köv.)

Felolós szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptalajdonosok: AZ A LAPITÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

**17 éves
szolga
felvétetik a nagytőzsdében.**

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 5 fillér Legkisebb hirdetés 30 fillér

Beltéren jutányosan két külön bejárati utcái butorozott szoba azonnal kiadó. Ugyanott izletes házi koszt is kapható. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Cimbalmozni tanít jutányos feltételek mellett Balázs József cimbalom tanító VI. kör, Kálmán-u. 309. szám.

Kiadó üzlethelyiség. A főtérhez közel igen forgalmas helyen nagy üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban.

Vesz használt tankönyveket regényeket és zeneműveket az Antikvárium könyvkereskedés Szabadkán szomban a gymnasiummal. A világhírű „Progress” cigaretta hüvely főraktár. Nikotin men es egyiptomi papír 100 hüvely egy doboz csak 9 kr., a legfinomabb egy doboz csak 11 kr. Levélpapír, írószér. Irodai felszerelések bámulatos olcsók. Kölesön könyvtár havi díja 30 kr. egyedül az Antikvárium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr. drábjá az Antikváriumba.

Varró leányok figyelmébe. Tanuló leányt keresek honvéd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cim Fazekas János férjiszabó VI. kör, Tompa-u.

Főtérhez közel egy nagyobb udvari helyiség, mely alkalmas ipartelepnek kerestetik. Cim a kiadóban.

Fűszerkereskedésnek vagy kores manák igen alkalmas ház, mely áll 3 szoba, konyha, pince és szükséges mellékhelyiségekből, jutányosan eladó. Bővebbet IV. kör, Párdics-utca 348. szám alatt.

Kerékpár jó karban levő, új külső gumikkal, 35 frtért eladó. Kölcsey-utca 238. sz.

2000 kor. hozománnyal rendelkező izr. vallású nő, férjhez menni óhajt biztos jövőjü fiatalemberhez, levelet „H. H.” jelige alatt lapunk kiadóhivatalába kérünk.

1 vagy 2 utcai butorozott szoba, es-tel teljes ellátással is, kiadó. Cim a kiadóban.

Mi a szösz? ... A papa megengedte, hisz Jakobi-féle Anticorin cigaretta-hüvely. Gyár: WIEN VIII., Pasirtenngasse Nr. 17.

A főtérhez közel 2-3 szobás lakást keresek november 1-ére. Cim a kiadóhivatalban.

Liniment. Lapsici comp.,
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölésül használt haziszter bevasárlásánál, — a mely minden gyógyszerárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” vedj-gyre.

2 s e g é d

kerestetik

kézmű- és divatáru üzletembe, kik a magyar és szerb nyelvet bírják. Önálló eladás kívánatik. 100 korona havi fizetés. Cim a kiadóhivatalban.

Készpénzkölcsönt

bekebelezés mellett 3 1/2, 4, 4 1/2% kamatra, földekre, házakra, 5, 6, 7% kamatra vidékre is bárhova gyorsan folyósíttató. Személyhitelt minden hitelképes egyénnek három nap alatt. Privátpénzt aznap 8% kamatra.

Tarácsky Ferencz

bankbizományos

Budapest, Rottenbiller-utca 5/B. válaszbélyeg.

Üzlet kiárúsítás!

Értesitem a t. vásárló közönséget, hogy a raktáron levő összes áruimat egészben vagy részben

minden elfogadható árban kiárúsítom.

A raktár áll: Szövet szoknya, blouse, karton, zephir, batist, mosó- és szövet-pongyolák, gyermek-ruhák, női ing és kötenyek, továbbá szövet, mosó és batist kelmék, melyet méter számra is igen olcsón elárúsítok. A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel

Faragó M.

(Edénypiac.)

Eladó szőlő.

A város közepétől gyalog fél órányira fekvő

jókarban tartott, 8 éves ültetésű, 7 és fél kapa

szőlő

rajta lévő épülettel

szabadkézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban

Vadkerten,

állomáshoz 15 percre,

74 holdas birtok,

benne 3 éves 16 holdas szőlőtelep,

kedvező árban eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Tiszta és jó

csomagolópapír

lapunk nyomdájában

kiönként is kapható.

Fodrász-üzlet

az első egy vidéki városban, nagyon elegáns és jó,

csinos lakásberendezéssel rögtön vagy megegyezés szerint eladó.

Cim: Thement Roman fodrász, Balaton-Tapolca, (Zala megye.)

Palicson

a Leovics-villában

egy szoba butorral

azonnal kiadó.

Eladó birtok.

Tázlár pusztán a Budapest-Zimonyi vonal Sóstói- és Vadkert-Tázlár állomásaitól 5 kilométernyire fekvő Sváb Imre-féle szarvastói

120 magyarholdas birtokomat

eladom, a tóterület 47 hold, melyben 15 hold igen jó nádas van, az egész igen alkalmas haltenyésztésre, a többi szántó és kaszálónak.

Értekezhetni lehet a tulajonos **Égető Imre** Tázlár postafiók Stoltvadkert.

A „Keresztény Fogyasztók Szövetkezete“

(„Zadruga Krščanskih Trošitelja“)

t. c. tagjai tisztelettel meghívotnak a folyó hó 13-án d. u. 4 órakor a „Galamb“-iskolában megtartandó

rendkívüli közgyűlésre.

A közgyűlés tárgya az alapszabályok módosítása a kir. törvényszék 12934/1905. sz. végzése alapján.

Az igazgatóság elnöke.

Lakatos műhely átvétel!

Van szerencsénk értesíteni a n. é. közönséget, hogy helyben Árpád-utca 158. sz. alatt évek óta fennálló jó hírnevű

néhai Fülöp Sajos-féle

épület és lakatos műhelyt

átvettük és azt ujonnan átalakítva épület, mű és géplakatos műhelylyé, tovább fogjuk vezetni.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, u. m. épület mű és géplakatos és különösen pincegazdászati gépmunkákat stb.

Elvállalunk továbbá épületek és kutak jó karban tartását évi átalányban. — Takarék tűzhelyek készítése.

E téren szerzett sok évi tapasztalatunk előre is biztosítja a n. é. közönséget, hogy pontos, gyors és jó munka valamint jutányos árak által teljes megalégedés kiérdemeljük.

Tisztelettel

Bory Béla és Mamuzsich Kálmán

mű- és géplakatosok
Árpád-utca 158. sz. Szabadkán.

Tisztelettel tudatom a n. é. bevásárló közönléggel, hogy **liszt-, fűszer- és terménykereskedésemet tettemesen megnagyobítottam** és azt **festékek, lakkok és olaj** cikkekkal kibővítettem. Különösen felhívom a közönség figyelmét

kávé és rizs

raktáramra. — Egy próba bevásárlás által meggyőződhet, pontos és olcsó kiszolgálásomról.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve

Hegedüs Bálint Fia Ferenc

Deák-utca, Vermes-féle ház.

Megrendelések kívánatra házhoz küldetnek.